

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 1**

1-) Bu bölümde şirk tarafını savunan kişi, kendi görüşünü ispatlayamayınca hangi yola başvuruyor? (10 kelime)

Tevhid inancını

2-) İkinci soruda tevhid ehline nisbet edilen temel iddia hangi iki ilahî vasıf etrafında toplanıyor? (11 kelime)

Allah'ın bir

3-) Metinde Allah'ın her şey üzerindeki hâkimiyeti nasıl bir çerçevede anlatılıyor? (12 kelime)

Her varlığın yönetimi,

4-) Şüpheci tarafın asıl itirazı hangi noktadadır? (18 kelime)

Tek ve belirli bir

5-) Bu itiraza verilecek cevabın hangi hakikatin açıklanmasına dayanacağı söyleniyor? (14 kelime)

Allah'ın birliği içinde

6-) İnsan aklının bu yüksek hakikati doğrudan kavrayamaması karşısında hangi öğretim yolu tercih ediliyor? (8 kelime)

Temsil ve

7-) Temsil kullanılmasının sebebi nedir? (13 kelime)

İlahî zat ve

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 2**

1-) İkinci maksadın başında tartışmanın seyri nasıl değişiyor? (12 kelime)

Şirk savunucusu ispat

2-) Tevhid ehline göre âlemin yaratıcısı hakkında hangi temel hüküm veriliyor? (11 kelime)

Yaratıcının tek

3-) Metinde “bir işin diğerine engel olmaması” ifadesi hangi manaya gelir? (14 kelime)

Allah’ın sayısız işi

4-) Şüphecinin “müşahhas tek zât” vurgusu hangi zihnî sıkıntıyı yansıtır? (9 kelime)

Sınırlı varlık

5-) Verilen cevapta Ehadiyet ve Samediyet neden merkeze alınıyor? (16 kelime)

Çünkü hem Allah’ın birliğini

6-) Beşer aklının temsil dürbünüyle bakmasının ifade ettiği sınır nedir? (10 kelime)

İnsan aklının

7-) “Mesel” ve “temsil” kullanılmasının öğretici faydası nedir? (10 kelime)

Soyut ve

### **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 3**

1-) Metindeki ikinci soru niçin soruluyor? (12 kelime)

şirk görüşü delille

2-) Tevhid ehlinin savunduğu anlayışta Allah ile kâinat arasındaki ilişki nasıldır? (9 kelime)

Bütün varlıklar

3-) İtiraz eden tarafın “bir anda” ifadesi etrafında zorlandığı mesele nedir? (9 kelime)

Aynı anda

4-) Cevabın başında meselenin “derin, ince, yüksek ve geniş” diye nitelenmesi neyi gösterir? (14 kelime)

Konunun basit bir

5-) İlâhî zat ve sıfatlar için “benzeri yoktur” denilmesi temsil kullanımını nasıl etkiler? (12 kelime)

Temsilin birebir eşitlik

6-) Birinci temsilin ana yapısı hangi iki unsurdan oluşur? (11 kelime)

Tek bir

7-) Son paragrafta art arda gelen sorular, Allah hakkında hangi yanlış kıyasları bozmaktadır? (12 kelime)

Allah’ı maddî, sınırlı,

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 4**

1-) Şirk yanlısı kişinin ikinci sorusu, tevhid inancının hangi yönünü hedef alıyor? (14 kelime)  
Allah'ın tek oluşuyla

2-) Tevhid ehlinin savunmasında Allah'ın her şeyin "dizginine" sahip olması hangi manayı taşır? (12 kelime)  
Bütün işleyişin son

3-) İtirazın temelinde Allah hakkında hangi beşerî ölçü yatmaktadır? (14 kelime)  
Tek bir varlığın

4-) Cevapta niçin doğrudan felsefî tarif yerine temsil yoluna gidiliyor? (14 kelime)  
Çünkü anlatılan hakikat

5-) Temsil kullanılmasına rağmen neden tam benzerlik iddia edilmiyor? (14 kelime)  
Çünkü Allah'ın zâtı

6-) Aynalar örneği, çokluk ile birlik arasındaki ilişkiyi nasıl açıklar? (14 kelime)  
Bir tek kaynağın

7-) Sonuç olarak bu bölüm, tevhid inancına yöneltilen hangi şüpheyi gidermeyi amaçlar? (14 kelime)  
Allah'ın tek oluşunun,

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 5**

1-) İkinci maksadda karşı tarafın psikolojik durumu nasıl tasvir ediliyor? (17 kelime)

Kendi iddiasını ispat etmeye

2-) Tevhid ehlinin burada savunduğu düşüncenin merkezinde hangi anlayış vardır? (10 kelime)

Allah'ın birliğiyle

3-) Karşı tarafın sorusu daha çok imkân, mantık, yoksa ahlâk yönünden mi bir itirazdır? (10 kelime)

Daha çok

4-) Cevapta Ehadiyet ve Samediyet sırrının açıklanacağı söylenince hangi beklenti oluşur? (15 kelime)

Allah'ın hem tekliğini

5-) “Temsil dürbünü” sözü, anlatım tarzı hakkında bize ne öğretir? (11 kelime)

Hakikatin doğrudan

6-) Bölümün sonunda okuyucunun zihninde hangi kesin kanaatin yerleşmesi amaçlanıyor? (17 kelime)

Allah'ın birliğinin, her şeyi

7-) Bu pasajın bütününden çıkan ana iman dersi nedir? (23 kelime)

Allah'ın birliği, O'nun bütün varlıklara

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 6**

1-) Bu pasajdaki tartışmada ikinci soru neyin devamı olarak ortaya çıkıyor? (14 kelime)  
Şirk görüşünün ispatta

2-) Tevhid ehline nisbet edilen inançta Allah'ın yaratma ve yönetme ilişkisi nasıl sunuluyor? (12 kelime)  
Her şeyin yaratıcısı

3-) Şüpheci kişi için en zor kabul edilen nokta hangisidir? (12 kelime)  
Bir olan Allah'ın

4-) Cevap bölümünde insan düşüncesinin sınırlılığı nasıl dikkate alınıyor? (7 kelime)  
Anlayışı

5-) "Misil yok, ama temsil var" anlayışı ne demektir? (14 kelime)  
Allah'ın benzeri bulunmaz;

6-) İlk örnekte çok sayıda ayna kullanılması neden önemlidir? (10 kelime)  
Tek bir

7-) Metne göre acz ve kusurun Allah'a nisbet edilememesinin sebebi nedir? (16 kelime)  
Çünkü O, maddeden ve

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 1 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Bu bölümde şirk tarafını savunan kişi, kendi görüşünü ispatlayamayınca hangi yola başvuruyor? Tevhid inancını doğrudan çürütmeye değil, ona şüpheler yönelterek zayıflatmaya çalışıyor.

2-) İkinci soruda tevhid ehline nisbet edilen temel iddia hangi iki ilahî vasıf etrafında toplanıyor? Allah'ın bir tek oluşu ve hiçbir şeye muhtaç olmayışı etrafında toplanıyor.

3-) Metinde Allah'ın her şey üzerindeki hâkimiyeti nasıl bir çerçevede anlatılıyor?

Her varlığın yönetimi, başlangıcı ve işleyişi üzerinde doğrudan tasarrufu bulunduğu ifade ediliyor.

4-) Şüpheci tarafın asıl itirazı hangi noktadadır?

Tek ve belirli bir Zât'ın sınırsız yer ve iş üzerinde aynı anda nasıl faal olabileceğini akla uzak buluyor.

5-) Bu itiraza verilecek cevabın hangi hakikatin açıklanmasına dayanacağı söyleniyor?

Allah'ın birliği içinde her şeye doğrudan yönelişini bildiren derin bir mananın izahına dayanacağı belirtiliyor.

6-) İnsan aklının bu yüksek hakikati doğrudan kavrayamaması karşısında hangi öğretim yolu tercih ediliyor?

Temsil ve örnekler üzerinden meseleye yaklaşma yolu seçiliyor.

7-) Temsil kullanılmasının sebebi nedir?

İlahî zat ve sıfatların benzeri bulunmadığı için, ancak benzetmelerle bir derece anlayış sağlanabilmesidir.

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 2 -**

### **CEVAPLAR**

1-) İkinci maksadın başında tartışmanın seyri nasıl değişiyor?

Şirk savunucusu ispat yolundan ümidini kesip itiraz ve şüphe üretme yoluna geçiyor.

2-) Tevhid ehline göre âlemin yaratıcısı hakkında hangi temel hüküm veriliyor?

Yaratıcının tek olduğu ve bütün varlıkların doğrudan O'na bağlı bulunduğu söyleniyor.

3-) Metinde “bir işin diğerine engel olmaması” ifadesi hangi manaya gelir?

Allah'ın sayısız işi aynı anda yaparken zorluk, sıra bekleme veya karışıklık yaşamamasını ifade eder.

4-) Şüphecinin “müşahhas tek zât” vurgusu hangi zihnî sıkıntıyı yansıtır?

Sınırlı varlık ölçüsünü Allah hakkında da işletme yanlışını yansıtır.

5-) Verilen cevapta Ehadiyet ve Samediyet neden merkeze alınıyor?

Çünkü hem Allah'ın birliğini hem de her şeyin O'na muhtaç, O'nun ise müstağni oluşunu birlikte açıklarlar.

6-) Beşer aklının temsil dürbünüyle bakmasının ifade ettiği sınır nedir?

İnsan aklının ilahî hakikati bütünüyle kuşatamayacağını, ancak örneklerle yaklaşabileceğini gösterir.

7-) “Mesel” ve “temsil” kullanılmasının öğretici faydası nedir?

Soyut ve yüksek bir hakikati zihne yaklaştırıp anlaşılır hâle getirmesidir.

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 3 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Metindeki ikinci soru niçin soruluyor?

Şirk görüşü delille ayakta tutulamayınca, tevhid anlayışına imkânsızlık havası vermek için soruluyor.

2-) Tevhid ehlinin savunduğu anlayışta Allah ile kâinat arasındaki ilişki nasıldır?

Bütün varlıklar doğrudan Allah'ın yaratması, yönetmesi ve tasarrufu altındadır.

3-) İtiraz eden tarafın "bir anda" ifadesi etrafında zorlandığı mesele nedir?

Aynı anda sınırsız işin tek ilahî iradeyle yürütülmesini kavrayamamasıdır.

4-) Cevabın başında meselenin "derin, ince, yüksek ve geniş" diye nitelenmesi neyi gösterir?

Konunun basit bir tartışma değil, insan aklını aşan büyük bir iman hakikati olduğunu gösterir.

5-) İlâhî zat ve sıfatlar için "benzeri yoktur" denilmesi temsil kullanımını nasıl etkiler?

Temsilin birebir eşitlik kurmak için değil, sadece yaklaşım sağlamak için kullanıldığını gösterir.

6-) Birinci temsilin ana yapısı hangi iki unsurdan oluşur?

Tek bir varlık ve onu çok yerde gösteren aynalar unsurundan oluşur.

7-) Son paragrafta art arda gelen sorular, Allah hakkında hangi yanlış kıyasları bozmaktadır?

Allah'ı maddî, sınırlı, değişen, bölünebilen ve mekânla kayıtlı varlıklara benzeten kıyasları bozuyor.

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 4 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Şirk yanlısı kişinin ikinci sorusu, tevhid inancının hangi yönünü hedef alıyor?

Allah'ın tek oluşuyla birlikte bütün varlıklar üzerinde doğrudan ve eşzamanlı tasarruf etmesini hedef alıyor.

2-) Tevhid ehlinin savunmasında Allah'ın her şeyin "dizinine" sahip olması hangi manayı taşır?

Bütün işleyişin son merciinin ve gerçek idarenin yalnız Allah'a ait olduğunu gösterir.

3-) İtirazın temelinde Allah hakkında hangi beşerî ölçü yatmaktadır?

Tek bir varlığın aynı anda sınırsız işle meşgul olamayacağı şeklindeki insanî sınırlılık ölçüsü yatmaktadır.

4-) Cevapta niçin doğrudan felsefî tarif yerine temsil yoluna gidiliyor?

Çünkü anlatılan hakikat insan aklı için çok yüce olduğundan, örnekler onu daha anlaşılır kılar.

5-) Temsil kullanılmasına rağmen neden tam benzerlik iddia edilmiyor?

Çünkü Allah'ın zatı ve sıfatları hiçbir şeye benzemez; temsil sadece yaklaşık bir bakış sunar.

6-) Aynalar örneği, çokluk ile birlik arasındaki ilişkiyi nasıl açıklar?

Bir tek kaynağın çok sayıdaki yansıtıcıda görünmesiyle birlik korunurken çoklukta görünüş meydana geldiğini açıklar.

7-) Sonuç olarak bu bölüm, tevhid inancına yöneltilen hangi şüpheyi gidermeyi amaçlar?

Allah'ın tek oluşunun, çok sayıdaki varlığı aynı anda yönetmeye engel olduğu şüphesini gidermeyi amaçlar.

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 5 -**

### **CEVAPLAR**

1-) İkinci maksadda karşı tarafın psikolojik durumu nasıl tasvir ediliyor?

Kendi iddiasını ispat etmeye güç yetiremeyip, buna karşılık tevhid tarafında gedik açmaya çalışan biri olarak tasvir ediliyor.

2-) Tevhid ehlinin burada savunduğu düşüncenin merkezinde hangi anlayış vardır?

Allah'ın birliğiyle beraber bütün kâinatı doğrudan idare ettiği anlayışı vardır.

3-) Karşı tarafın sorusu daha çok imkân, mantık, yoksa ahlâk yönünden mi bir itirazdır?

Daha çok imkân ve akıl yönünden ileri sürülen bir itirazdır.

4-) Cevapta Ehadiyet ve Samediyet sırrının açıklanacağı söylenince hangi beklenti oluşur?

Allah'ın hem tekliğini hem de her şeyin O'na bağlılığını birlikte açıklayan bir izah beklentisi oluşur.

5-) "Temsil dürbünü" sözü, anlatım tarzı hakkında bize ne öğretir?

Hakikatin doğrudan kuşatlamadığı, fakat uygun örneklerle yaklaştırılabildiği bir anlatım tarzı öğretir.

6-) Bölümün sonunda okuyucunun zihninde hangi kesin kanaatin yerleşmesi amaçlanıyor?

Allah'ın birliğinin, her şeyi aynı anda bilmesine ve yönetmesine engel değil; bilakis bunun temeli olduğu kanaati yerleştiriliyor.

7-) Bu pasajın bütününden çıkan ana iman dersi nedir?

Allah'ın birliği, O'nun bütün varlıklara aynı anda yakın olmasına ve hepsini birlikte yönetmesine tam uygundur; buna aykırı görünen zorluklar insanın sınırlı kıyasından doğar.

## **lisans 32-soz-p24-2-mevkif-2-maksad-sual-ve-birinci-temsile-giris - Set 6 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Bu pasajdaki tartışmada ikinci soru neyin devamı olarak ortaya çıkıyor?

Şirk görüşünün ispatta başarısız kalmasının ardından, tevhidi şüpheyile sarsma girişiminin devamı olarak ortaya çıkıyor.

2-) Tevhid ehline nisbet edilen inançta Allah'ın yaratma ve yönetme ilişkisi nasıl sunuluyor?

Her şeyin yaratıcısı ve yöneticisi olarak, bütün varlıklarla doğrudan irtibat hâlinde sunuluyor.

3-) Şüpheci kişi için en zor kabul edilen nokta hangisidir?

Bir olan Allah'ın aynı anda sınırsız iş ve mekânda külfetsiz tasarruf edebilmesidir.

4-) Cevap bölümünde insan düşüncesinin sınırlılığı nasıl dikkate alınıyor?

Anlayışı kolaylaştırmak için yüksek hakikatler temsillerle anlatılıyor.

5-) "Misil yok, ama temsil var" anlayışı ne demektir?

Allah'ın benzeri bulunmaz; fakat bazı örneklerle fiillerine dair yaklaşık bir kavrayış elde edilebilir demektir.

6-) İlk örnekte çok sayıda ayna kullanılması neden önemlidir?

Tek bir hakikatin çok sayıda alanda görünmesini göstermek için önemlidir.

7-) Metne göre acz ve kusurun Allah'a nisbet edilememesinin sebebi nedir?

Çünkü O, maddeden ve sınırlılıktan uzak, mutlak kudret sahibi ve her türlü eksiklikten münezzeh kabul edilir.